

levi za njim je Podgorni

Ob šestdesetletnici dr. Jože Vilfana

Naš tržaški rojak dr. Joža Vilfan slavi danes svojo šestdesetletnico. Vse njegovo dosedanje življenje in delo je v veliki meri povezano s številnimi dogodjajmi pri nas na Primorskem v času med drugo vojno. Joža je neustrašiv delavec vse od svojih študentskih let. Prve kot študenta sva se v Trstu spoznala v dijaškem krožku Tommaso in letih po prvi svetovni vojni. Zato bom skrajšaj vsaj nekoliko osvetliti njegovo življenje in delo ter s tem v zvezi omeniti vsaj nekatere dogodke, ki so povezani s tem delom ter v življenjem vsega primorskega ljudstva in v njegovim dolgoletnim bojem.

Joža se je rodil 6. julija 1908 v Trstu v tedanjem Narodnem domu, kjer je imel njegovo oče stanovanje. Ob izbruhu prve svetovne vojne leta 1914 je odšel v Kranj z materjo, ki je bila po rodu Gorenjka. Tu je živel in obiskoval osnovno šolo do leta 1918, njegovo oče, ki se je aktivno udeleževal v politiki, pa je živel v Trstu. Ko mu je septembra 1918 mati umrla, se je preselil v Trst k očetu. Tu je začel obiskovati prvi razred gimnazije, ki pa se s prihodom Italije oktobra 1918 prenehala delovati kot javna šola.

Joža mi je nedavno pripovedoval, da so tedanje spremembe v Trstu bile zanj izreden dogodek. Tedaj je imel 10 let. Bil je na pomolu sv. Karla, ko so pripadle italijanske vojne ladje. Njegov oče je bil še nekaj ur prej negotov, ali bodo prišli v Trst sile Antante. Za ta primer je čakal obločen v fraku, opanas s slovensko trobojnico. Ko so se stvari obrnile drugače, je postal doma. Ti dogodki so na mladega Jožo močno vplivali.

Prvi razred gimnazije je nadaljeval v ilegalnih slovenskih tečajih, ki so jih bili takrat organizirali v stanovanjih številnih slovenskih družin. Tedaj so delovali takole, da so dve ali tri leta starejši gimnazijci poučevali mlajše. Joža je tedaj imel za profesorja Roka Pahorja, s katerim sta bila pozneje še pogostoma v stikih. Izpizle so polagali konec leta 1919 tudi v privatnih stanovanjih. Izpizli iz latinščine so bili na domu njegovega očeta v Narodnem domu.

Ker je bil oče zelo zaposlen s politiko, pa je leta 1919 zopet poslal k materinim staršem v Kranj, kjer je maturiral leta 1926. Med počitnicami pa je stalno živel v Trstu, kjer je bil članjem v dijaški krožek Tommaso in je deloval v tedanjem mladinskem gibanju. Poleti 1925 je bil tudi predsednik kroga kroška. Zlasti je vneto deloval v dijaškem in mladinskem gibanju leta 1924-25, ko je ostal po bolezni na odvečanju v Trstu. Bil je zvest član dijaškega kroška in oče se je pogostoma jezil, ker je Joža preživel cele dneve v krožku, kakor mnogi od nas, tedanjih mladincev.

Leta 1926 se je vpisal na pravno fakulteto rimske univerze. Oče je želel, naj bi nadaljeval njegovo odvetniško poklicno življenje, ki so ga polnele poletne življenjske v Rimu, ga je vpisal na tamkajšnji univerzi, da sta lahko bila bolj v stiku. V tistem času je Mussolini pravkar razgalil aventinsko opozicijo. Joža mi je pripovedoval, kako so neke noči prišli policaji in odpeljali očeta, on pa je naslednjega dne iskal po Rimu. Šel je v poslansko zbornico, kjer je zvedel, da je oče zaprt v Regina Coeli. Tam se je srečal z nekim nemškim častnikom, ki je mu povedal, da je v inozemstvu in da mu priporoča, da se vrne v domovino. Tako se je začela Joževa univerza v Rimu.

Leta 1928 je bil zapleten v neki kazenski proces pred koprskim sodiščem skupno z nekaterimi drugimi študenti. Potrdilo so jih pred sodišče, ker so bili nekateri izletu na Vremščici prepevali slovenske pesmi. Joža pa je imel tedaj tudi priložnostni govor. Daj se izogne morebitni obsodbi, se je na očetovo željo preselil na Dunaj, kjer je od leta 1928-29 študiral na tamkajšnji pravni fakulteti. Pozneje so leti na procesu vsi oproščeni, toda Joža je ostal na Dunaju. Jeseni 1929 pa se je vpisal na pravno fakulteto ljubljanske univerze, kjer je leta 1931 absolvent, leta 1932 diplomiral, naslednjega leta pa je doktoriral.

Že v mladih letih, ko se je živel v Trstu, se je začel aktivno politično udeleževati. V okviru dijaškega kroška je pripadal tedanjem opozicijskemu večerjem, ki jih je zaradi tega dobil jasneje odgovora. Njegove besede pa si je tolmačil kot namig, da bo taka akcija naletela na tiho razumevanje. Ker se je v zvezi z omenjenim procesom izšel na Dunaj, ni imel več priložnosti priti v stik z Bidocevcem. V tistem času sta ga Ferdo Bidovec in še nekdo drug povabila, naj bi sodeloval z njimi v novi organizaciji, ki bi se po potrebi zatekla tudi k teroristični akciji proti fašističnim zadrževalcem in raznarodovalcem. Bidovec ga je zaprosil, naj sproti in previdno poizveduje pri očetu za njegovo mnenje in mnenje starejših sploh. Od očeta ni mogel dobiti jasneje odgovora. Njegove besede pa si je tolmačil kot namig, da bo taka akcija naletela na tiho razumevanje. Ker se je v zvezi z omenjenim procesom izšel na Dunaj, ni imel več priložnosti priti v stik z Bidocevcem.

Primorska mi je vedno ostala pri srcu in ves čas svojega poznejšega bivanja v Jugoslaviji je spremljal dogajanja tu pri nas ter je bil dobro obveščen tudi o delovanju mladinskih in drugih skupin pri nas v letih pred drugo svetovno vojno.

Po preselitvi v Ljubljano se je začel zanj poseben razvoj. Že leta njegovega udeleževanja v mladinskem gibanju v Trstu so nanj močno učinkovala. Tedaj so skupno delovali mladinci različnih razorov.

Cepprav Annamari Incontera ne pristejajo med vrhunski umetnici, jo kot solidno umetniško pogosto srečujemo na platnih in deskah

JOSIP KRAVOS

V POSEBNIH BATALJONIH KOT NEZANESLJIVI Spet v kamnito utrdbo nato pa na Sardinijo

Živčni napad Istrana - Toskanski spremljevalec toži nad vpoklicem, Napolitanec pa se navdušuje nad sinjim morjem

V. Pretresljiv je bil pogled na njihovo volovsko vprego, ki je kazala na veliko zaostalost tistih ljudi. Voz je bil narejen iz grobo obdelanega debela, dokler je to služilo za oje, od tam naprej pa je bil njegov spodnji del razkral na dvoje in ta razcep je bil utrjen z grobim železnim okovjem. Nekje na sredini tega na široko razkraljenega debela je bilo pritrjeno osište, kjer sta se majavo vrteli dve koleci, ki sta bili izdelani iz zbitih desek. Med kolesem pa je bilo zbito ograjenje iz desek, da je vse bilo kot podolgovat klopotajoči ploč, pred katerega so pomotalno vpregli živino. Voznik je bil zagorelo polti, od v staro voljsko oblačila. V levi je držal vajeti iz vrvi, ki so bile pritrjene na koncu prav velikih rogov enega izmed dveh volov. Vola sta bila omotana okoli debla z jermenom, ki je bil začetek rogov, da sta laže vlekla. Pogajalci pa je držal v desni roki izgledajo palico, ki je bila na koncu okovana s žilom, tako da sta se ubogi volvi stresli, če jo tak surovi pogajalnik zakričal nad njima svoj začetni aaa.

Bratkovci, ki je slonel na oknu vagonu poleg mene, me je z jedkim nasmehom opozoril: «No, ne verjeli, da so tako napredni v bližini Rima». V popoldanskih urah smo izstopili v Civitavecchio in potem odkorakali v veliko obmorsko trdnjavo, kjer je bilo zbirališče vseh nezanesljivih, ki naj bi z ladjo odpluli na Sardinijo. Ko sta naša spremljevalca izročala spremni potni list nadzorovalnemu častniku pri vhodu, ki sta se vedel za naš prihod, a je medtem dobil že protikavč, da se moramo vrniti v Grosseto. Izročil je naša staza druga list, pogledal na urnik vlakov in povedal, da odplujemo ob 17. uri.

Vračali smo se utrujeni in slabe volje. Da sem se otresel težkih misli, sem slonel ob oknu vagona šteli električne vagona. S tem sem si krajšal čas, pa tudi vlak, se mi je zdelo, da brzi hitreje.

Slednjič smo že ponoci dospeli na že znano dvorišče, se umili in napili pri vodni pipi ter prespali noč kot ubiti. Ker tudi tukaj ni bilo budnice, smo vstali, ko so začeli deliti zajtrk.

Čez nekaj časa pa prideta nam že znana voljaka iz prejšnjega dne, ravno tako oborožena, in nas skličejo za odhod. Bila sta prijazna in sta se opravičevala, češ da morata izpolnjevati ukaze. Bratovci, ki je bil od četverice najpogumnejši, je vprašal, kam nas bosta dala, kaj bomo delali. Starejši mu je mirno odgovoril, da spet v Civitavecchio. Enega izmed treh Hrvatov je prijel živčni napad. Stel je k vodni pipi, bil je rokoval odprti, se prišel z obema rokama polivati z vodo po obrazu in pljuvati okoli sebe. Kričal je: «Maledetti bacoli e bacoloni e la mare e la mare...» Nenadoma pa se je stresel ter se ugriznil v desno roko med palec in kazalec, da mu je krvavela. Vsi, ki smo bili pripravljeni za odhod, smo ga mirili in tolažili. Pri tem sta se najbolj izkazala nam določena varuha, ki sta jima je po govorici poznalo, da sta bila starejši Toskanec mlajši in vitkejši pa Napolitanec. Takoj sta odločila puskni na ograjo in prvi je stekel po razkužilo in obvezno, drugi pa je objemal besnega Ljuba in mu tolažilno pravil: «Su carol Disagi di guerra. Lo so, anch'io sono richiamato e ho lasciato la moglie e picciola rella soli e questo mi fa smania». Še se je Ljubo hudoval, stresel krvavo roko in ponavljal: «Bacoli, la su mare!» Napolitanec je mirno pogledal vse prisotne in v svoji polti govoril dejal: «A tutti piace u bello mare e mo ve

IZ UMETNOSTNIH GALERIJ

Dve razstavi v Torbandena

Galerija Torbandena prireja tokrat dve ločeni razstavi. V enem prostoru visi 16 platen mladega Marina Cassettija, v drugem pa prikazuje Bruno Traverso velike slike, v katerih učinkovito združuje optično varljivost z napredno predmetnostjo. Kako je od krajinarstva dospel do sedanjega izražanja Traverso nazorno objasnjuje v katalogu. Njegov prvotni poklic je namreč reklamna grafika. Iz nje sedaj prenaša v svoje slike lastno udarno informativno prepričevalnost z uporabo izsledkov najnovejšega grafičnega raziskovanja, ki jih ročno posnema. Od tedaj reprodukcijki viden v ogromnih lepokov rastočih podob, ki sličejo svolitostim po šablonsko ostrih obrihih, ploško obarvanih brez odtenkov, kot jih pač obarva tiskarski valj. Je torej v njih tehnična aktualnost, ki pa se sklada tudi z aktualnostjo časa, v katerem Traverso živi. Po obnavljanju slikarskih hrepenenj iz rane mladosti je Traverso pravilno domel, da mora ustvarjati sledeč utripom naše nemirne dobe z neposredno silo civilnega poguma, da obsaja nje temne strani. Podobe kot so «Kenedyjeva smrt», «Groz», «Glad», kjer izstopa ta beseda v glasu, njem «Hungry», «Brezbriznost» in «Poslednji poizkus», so pomembna dela, ki se lahko stvorijo v štiric z deli že priznanih tovrstnih italijanskih umetnikov.

Povsem pesniško slika svojo dobo Cassetti, ki tudi res pesnikuje. Deluje v skupini mladih «gruppo-trieste». Je pa preživel preteklo polovico leta v Parizu. Od tod tudi tematika razstave «J'ai desiré Paris». Že po dovršitvi tukajšnje državne šole za umetnost, nas je Cassetti presenčal z abstraktnimi slikami, kjer so se vlepleje proge tankega papirja zelo enotno povezovala z bistrom akvarelno razstritih barv in kjer je o- strina grafične črte bila podana le z vlepljenimi nitkami raznih barv.

Izpopolnjen se nam ta postopek sedaj kaže v zelo skladnih platinah, v katerih izraža občuteno pesniško stvarnost krajev Pariza, kot čist barvni vtis. Zato pač ni gotovih zvonicov v sliki cerkve Notre Dame in pogled z višine na trg so le barvni odsevi okolja, kot so isto tako v podobah «Zelesno poletje», «Igra dežja» in «Cvetje v Bois de Boulogne». So pa spoznavne oblike celotne in ne- katerih drugih slikah v katerih promica močnejše samoodpajljiva učinkovitost mehkoobse pesniškega razpoloženja. Čeprav skromne v svojih grafičnih obrihih, pa so te slike v barvnem pogledu ena sama nerazdružljiva in živa cela bogata po emotivnem učinku nesvitle in pomirjujoče umetniške stile.

MILKO BAMBIČ

IVAN REGENT: SPOMINI

60.

Na naslednji seji so moj osnutek zopet razcefrali, razcefrala ga je seveda Stasova, in seja se je zaključila s skle- pom, da mora tovariš Matteo (Regent) kot edini, ki pozna patronate, še enkrat v smislu diskusije popraviti osnutek.

«Popravil sem ga še enkrat. Spominjam se, da sta se tovariš Dozza in tovariš Platone čudila, ker to, kar so hoteli, niso bili več patronati, ampak nekaj povsem drugega. Na tretji seji so moj osnutek zopet raztrgali in zopet sem dobil nalogo, da kot edini, ki res poznam patronate, končno vendarle izdelam dober osnutek! Četnega osnutka nisem hotel več delati. Rekel sem, da naj ga naredi kak drug to- variš, ki se morda bolje kot jaz razume na delo patronatov. Nalogo, izdelati navodila za delo patronatov so nato poverili romunskemu tovarišu, čigar imena se ne spominjam več. Nekaj dni po zadnji seji in vsekako nekaj dni pred novo sejo sekretariata je prišel romunski tovariš k meni, mi po- kazal svoj osnutek in mi čisto odkrito povedal: «Matteo,» je rekel, «ti ne veš, kaj tukaj hočejo. Preberi moj osnutek, ki ga je sama oslarija in se v nobenem pogledu ne more primerjati s tvojim. Tvoj osnutek je dragocen in pravilen. Nič se mu ne more očitati. Moj pa je tak, kot ga hoče imeti Stasova in zato bo na naslednji seji sprejet.»

Na naslednji seji smo osnutek romunskega tovariša res sprejeli. Toda samo sprejeli. Sekcije Rdeče pomoči izven sovjetskih dežel te okrožnice niso nikdar dobile, ker je Kominterni, ki je pri takih zadevah vedno imela zadnjo be- sedno, ni odobrila. Zaradi trmoglavosti Stasove dejavnosti patronatov nismo mogli razširiti med emigranti drugih na- rodov tako, kakor bi bilo treba. Italijanski tovariši v Fran- cij in Belgiji so na lastno iniciativno pomagali, da se je de- javnost patronatov prav kmalu razširila in našla ugodna tla zlasti med jugoslovanskimi in poljskimi komunisti.

S tovariši pri Mednarodni rdeči pomoči v Moskvi sem se v splošnem zelo dobro razumel. Bili smo ena družina, ki je zares hotela pomagati komunističnim in sploh vsem anti- fašističnim žrtvam po vsem svetu. Okrožnice smo pošiljali iz Moskve vsak teden vsem članicam Rdeče pomoči in v vse kraje, kjer je bila Rdeča pomoč organizirana.

Drugi primer, o katerem želim tudi nekaj povedati, je povzročil, da sem odstopil kot član sekretariata Rdeče po- moči. Nekoč sem moral sestaviti okrožnico, ne vem več na- tanko o čem. Okrožnico sem napisal in jo trikrat popravil. Končno je bila vendarle sprejeta. Ker pa je bila okrožnica politično dokaj pomembna, smo jo poslali, kakor vedno v takih primerih, agitpropu komunistične Internacionalne, da bi jo to odobrili. Na odobritev smo čakali petnajst dni. V teh petnajstih dneh sem nekajkrat telefonski načelnici agitpropa pri Kominterni tovarišici Frunkini, ki pa mi je vsakokrat odgovorila: «Imeli smo drugo delo, vaše okrožnice nismo še utegnili pregledati, bodite dobri, počakajte!»

Po petnajstih dneh me je Stasova poklicala k sebi in me vprašala, kaj je z okrožnico. Povedal sem ji. Naprosila me je, naj ponovno uredim. Ko sem prišel od Stasove v svojo sobo, sem takoj telefonski agitpropu komunistične Inter- nacionalne. Odgovorili so mi: «Oprostite, ampak okrožnica se je nekam izgubila, zdaj smo jo našli in nadejamo se, da jo boste čez eno uro ali dve dobili.» Čez nekaj časa me je Stasova zopet poklicala k sebi in vprašala, kaj je z okrožnico. Povedal sem ji, da sem telefonski agitpropu in da nam jo bodo čez eno uro ali dve poslali. Nato mi je Stasova odgo- vorila: «Zakaj pa lažete! Pravkar sem sama telefonski na- agitprop Kominterne in tam so mi povedali, da sploh niste poslali tja nobene okrožnice.» Odgovoril sem ji, da mi nima pravice reči, da lažem. To lahko reče komur koli hoče, jaz pa še dovolim, da kaj takega reče meni. «Ne,» je lažete, vi- niste poslali okrožnice v Kominterni!» Zavrnila mi je kri. Odgovoril sem ji, da ne dovolim nikomur in tudi njej ne, da mi pravi, da lažem, nakar sem tako zaloputnil za seboj vrata njene sobe, da se je vsa hša stresla in da so prišli na hodnik gledat vsi tovariši, kaj se je zgodilo.

Čez pol ure smo dobili iz Kominterne potrjeno okrožnico. Ker pa nisem hotel imeti več opravka s tovarišo Stasovo, sem naročil tajnici, naj ji jo nese. Stasova me nikdar ni prosila odpustanja za žalitev, ki mi jo je izrekla. Če bi se bila opravičila, bi verjetno še ostal pri Rdeči pomoči, ker pa tega ni storila, sem naslednji dan pisмено obvestil tova- riša Dozza, da odstopam kot član sekretariata Rdeče po- moči, in ga prosil, naj moj odstop sprejme na znanje.

Zanimivo je, da sva se s tovarišo Stasovo potem še večkrat srečala, tudi podpravlila, toda nikdar ni rekla: «Opro- stite, če sem vas kdaj žalila.»

V ZALOŽBI KNJIG V TUJIH JEZIKIH

Dokler sem bil član sekretariata Mednarodne rdeče po- moči, sem živel v hotelu Sojuznaja v eni sobi, ki pa je bila zadosti velika za vse tri, zame, za Maiko in Maro. Za to sobo so mi mesečno od plače odtrgali štirideset rubljev, sekretariat pa je za sobo doplačal še šeststo rubljev na mesec. Sobe v hotelih so bile drage zato, da jih državljeni ne bi mogli zasesti, kajti v Moskvi je bilo veliko pomanj- kanje stanovanj. Sobe v tem hotelu so bile samo za ne- sovjetske državljane in priložnostne goste. Upoštevalo dej- stvo, da je znasla moja plača dvesto petdesetdeset rub- ljev na mesec, da sem moral vsako leto dati mesečno ali mesečno plačo in pol za državno posojilo, da so mi odtrgali od plače določen odstotek za gradnjo stanovanjskih poslo- pij, za socialno skrbstvo in še za marsikaj drugega, je bil strošek štirideset rubljev na mesec za sobo vedno velik. V to sobo sem iz kuhinje Mednarodne rdeče pomoči od drugi ur popoldne prinesel kosilo za dve osebi. Več mi pri Rdeči pomoči niso hoteli dati. Doma je Maika z velikim naporom in z dodatki, do katerih je težko prišla, naredila iz dveh tr kosila, se pravi kosilo zase, za Maro in zame. To je delala, dokler ni šla v službo.

Poleg nas sta v sosedni sobi stanovala tovariši Vittorio Vidali in njegova tedanja žena Tina Modotti. Vsakodnevno srečanje z Vidaliem in njegovo ženo je bilo naše edino veselje.

Mesec dni potem, ko sem zapustil Mednarodno rdečo pomoč, so mi sporočili, da ne bodo več plačevali sobe zame. Moral sem pa v tej sobi ostati, ker drugega stanovanja nisem imel in ga tudi nisem mogel dobiti. Ker nisem mogel plače- vati celotne najemnine za sobo, so mi pozneje zarubili plačo, ki sem jo dobival pri Založbi marksistične literature v tujih jezikih, kjer sem se bil zaposlil. Plačo so mi rubili nekaj let, dokler nisem odplačal vsega doja.

(Nadaljevanje sledi)

HOROSKOP

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Izkori- sti svoje sposobnosti, ker bo pri- ložnost edinstvena. Mir v družini.

BIK (od 21.4. do 20.5.) Na delu ali v poslovni družbi bo nekaj šlo navzgor. Pa ne bo hudega. Zvečer se odpočije.

SKORPIJON (od 21.10. do 21.11.) Spekulacije se le včasih posrejo. Neka tujca oseba vam bo pomagala.

STRELEC (od 21.11. do 20.12.) Preden se vpletete v neko zadevo, temeljito preudariate. Zaskrbljenost bo upravnica.

KOZOROG (od 21.12. do 20.1.) Odična prilžnost za uveljavitev. Ne zavračate krivde na druge.

VODNAR (od 21.1. do 19.2.) Včas- je je bolj zadovoljiti se z malenkostjo. Ljubljani osebi dajte več za- upanja.

RIBI (od 20.2. do 20.3.) Čas je, da napravite polletni obračun. Ne bo vse prav, pa tudi hudega ne bo.

18

DANES ZAČETEK NA DVORIŠČU GRADA SV. JUSTA

12 držav s 40 filmi na festivalu znanstveno - fantastičnega filma

Najboljši film bo nagrajen z »Zlatim asteroidom«, najboljši igralec in najboljša igralka pa s »Srebrnim asteroidom«

Danes zvečer se bodo prižgale luči na grajski pozornosti VI. mednarodnega festivala znanstveno-fantastičnega filma, ki se bo začel z ameriškim kratkometražnim filmom »Poem Field No. 1«. Stana Vanderbeek in se nato nadaljeval s skoraj desetimi kratkometražnimi filmi. Med njimi: »Wolfang Uroksa ter celovečerni film »Buka onstran zvezd« Kinji Fukasakuja.

Festival je vzporedil tudi letos veliko zanimanje v mednarodnih filmskih krogih. Svoj prihod so najavili številni italijanski in inozemski filmski distributerji, da si zagotovijo najboljše filme za njih plasiranje posameznih držav. Manjkali pa bodo niti predstavniki iz italijanskih vrst, saj so bili na festival povabljeni številni igralci in režiserji pri kazovanju filmov in nekateri so že sporočili, da bodo prišli, medtem ko jim bodo drugo sledili v preostalih dneh.

Znanstveno-fantastična zvrst se vedno bolj uveljavlja v kinematografiji in proizvodnja je zvrsti stalno naraščala. S tem je festival že dosegel enega izmed svojih smotrov, saj se ga bodo udeležili tudi številni italijanski in inozemski filmski distributerji, da si zagotovijo najboljše filme za njih plasiranje posameznih držav. Manjkali pa bodo niti predstavniki iz italijanskih vrst, saj so bili na festival povabljeni številni igralci in režiserji pri kazovanju filmov in nekateri so že sporočili, da bodo prišli, medtem ko jim bodo drugo sledili v preostalih dneh.

Letos bo imel festival tudi tekmovalni značaj. To pomeni, da bo nagrada za najboljši film »Zlati asteroid« imela uradni značaj in jo bo podelila mednarodna žirija, katero bo predsedoval režiser in pisatelj Mario Soldati. Najboljši igralec in najboljša igralka bosta prejela »Srebrni asteroid«. Na festivalu je uradno prisotnih 12 držav (Belgija, Češkoslovaška, Francija, Nemčija, Japonska, V. Britanija, Jugoslavija, Italija, Poljska, Madžarska, Sovjetska zveza in ZDA) okrog 40 kratkometražnih in celovečernih filmov, med katerimi so zastopane vse znanstveno-fantastične zvrsti: od futuristične do fantastično-politične, od filmov groze do sociološkega znanstvenosti, od satirne do fantastične.

Se prej pa bodo danes ob 19. uri v ameriškem kulturnem centru v U. Galati 1 odprli razstavo na temo: »Železno kiparstvo v mestih prihodnosti«, ki je vzporedna prireditev filmskega festivala. Razstavo je organizirala mednarodna akademija za železo iz Trevisa v sodelovanju s italijansko-ameriškim združenjem naše države. Razstava, ki je opredeljena kot »razstava-predlog za bodočnost« ima futuristični značaj in se kot taka vključuje v tematično filmskega festivala, saj podčrtuje kulturni aspekt takolimenovane »futurologije« na specifičnem področju arhitekture bodočnosti.

Mednarodna akademija za železo, ki jo vodi kipar Antonio Benetton, je bila ustanovljena z namenom, da prireja razstave, objavlja publikacije, prireja debate, zasedanja, konference in tečaje, ki naj združijo pri študijskem centru v Marocco di Mogliano, umetnike iz različnih držav, ki želijo dobiti osnovni pouk, ki jim bo omogočil nato osebno iskanje zlasti v odnosu do novih dimenzij takolimenovane monumentalnega kiparstva.

Tržaška razstava bo prikazala v sintezi umetniško ustvarjanje v Akademiji v letosnjem letu. Na njej bodo razstavljena dela Jugoslovanskega Bazarja, Bazarja, ravateljstva, umetnika Roberta Baurdona iz Stowaja, umetnika, literata in časnika, Francozov Denisu Prilleya iz Marcella in Jeana Marie Krautha iz Haguenaua, Italijana Bruna Vallazze iz Ortisei, ki je pred desetimi leti razstavil na svetovni razstavi v Bruslju, Avstrijca Johannesa Wunscheima iz Dunaja. Navedeni umetniki bodo navzgor pri otvoritvi razstave.

S tole majhno zgodovinsko drobnostjo, ki se je ohranila po ljudskem izročilu do današnjih dni, so nas prejšnji dan seznanili Vrhovci zbiratelji materiala dejavnosti svojega društva na začetku našega stoletja. Ob tisti priliki so nam tudi povedali, da se je njihovo prvo društvo imenovalo »Straža« ter je prenehalo delovati s prvo vojno; med obema vojnama so imeli društvo »Škofnik«, ki se je imenovalo po hribu nad vasjo, po drugi vojni pa so ustanovili »Danico«. Zelo

Goriško-beneški dnevnik

NA POBUDO P. D. »DANICA«

Tradicionalni piknik na »largi« pri Vrh

Razgibana prosvetna dejavnost na Vrh - Tri prosvetna društva - Program današnje in jutrišnje zabave

Župan Romani bo poročal o Solvayu

ENOTNOST SLOVENSKEGA KULTURNEGA PROSTORA

Izlet profesorjev iz Ljubljane na Videmsko, kjer žive Slovenci

Obiskali so Kanalsko dolino. Režijo in Beneško Slovenijo Na pokopališču v Trčmnu so se poklonili »Zamejskemu«

»Larga« imenujejo domačini kraj, kjer bo danes in jutri priredilo p. d. »Danica« svoj tradicionalni piknik. Ime je nastalo v Napoleonovih časih, ko so francoski vojaki prišli na ravno na Vrh ter ugotovili, kako je odprta in kako lep je razgled z nje na Soško in Vipavsko dolino, Julijce ter Trnovsko planoto.

S tole majhno zgodovinsko drobnostjo, ki se je ohranila po ljudskem izročilu do današnjih dni, so nas prejšnji dan seznanili Vrhovci zbiratelji materiala dejavnosti svojega društva na začetku našega stoletja. Ob tisti priliki so nam tudi povedali, da se je njihovo prvo društvo imenovalo »Straža« ter je prenehalo delovati s prvo vojno; med obema vojnama so imeli društvo »Škofnik«, ki se je imenovalo po hribu nad vasjo, po drugi vojni pa so ustanovili »Danico«. Zelo

Prejšnji teden je prispeval v Beneško Slovenijo pod vodstvom predstavnika kranjskega muzeja prof. Črtomirja Zorca skupina zgodovinarjev, zemljepiscev in profesorjev zaposlenih na državni knjižnici v Ljubljani.

Poprav so obiskali Kanalsko dolino, Režijo, Tarcent in Staro goro v Beneški Sloveniji.

V Čedadu jih je sprejel predstavnik p. d. Ivan Trnko in jim prikazal pomembne in zgodovinske točke našega starega mesta in obstoječega slovenskega društva »D. IVANA TRINKA« v Beneški Sloveniji. Dragi gosti iz Kranja so se počutili v Čedadu v krogu nekaterih domačinov kot doma in veseli so bili, da je prišlo do takega srečanja.

Na dan sv. Petra in Pavla so se odpravili v Ščeter Slovenov na grob pokojnega prof. Ivana Trinka.

Goste je spremljal tudi predstavnik p. d. Ivan Trnko, kateri je

IZSLEDEN SPRETEK PONAREJEVALEC

Na osebnih potnih listih je zamenjal fotografije

V njegovem stanovanju je policija našla aparate za izvrševanje donosnega »poklica« - Prijavljena tudi iskalca klientov

Mlad mož, ki se je »poklicno« ukvarjal s ponarejanjem potnih listov, je v teh dneh zaključil svojo zelo donosno kariero: po dolgi preiskavi mu je policija prišla na sled ter ga prijavila sodnim oblastem. Z njim je policija prijavila sodnim oblastem še tri osebe, od katerih sta dva iskalca »klientov« za ponarejanje, eden pa je poslužil ponarejenega potnega lista.

Spretni ponarejevalci, ki je za vsak potni list dobival tudi po 30 tisoč lir, je 29-letni Bruno Nardin, ki stanuje v U. Paolo Diacono 6. V njegovem stanovanju so agenti našli številne fotografije oseb, ki so bile povečani že znane policiji zaradi svoje »razburkanosti« preteklosti, ter nekaj materiala, ki se ga je Nardin posluževal pri svojem delu.

Na zaslišanju je Nardin povedal, da je opravil svoj posel že več kot leto dni. Potne liste so mu navadno prinašali sami »klienti«, on pa je potem mojstrsko zamajal sliko.

Kot smo že povedali, sta v roke policiji padla tudi dva Narodina prijatelja, ki sta mu pomagala pri nepoštenem poslu. Gre za 41-letnega Rodolfa Quagnola iz U. nega Rodolfa Quagnola iz U. nega Molini 2 ter 27-letnega Salvadora Quinto iz U. del Rivo 42. Soderim oblastem je bil prijavljen tudi eden od »klientov«, 27-letni Livio Gai, ki se trenutno nahaja v tržaških zaporih zaradi nekega drugega kazniviga dejanja.

LETOŠNJI VI. »EX TEMPORE« V NOVIH RAZSEŽNOSTIH

Konec avgusta v Števerjanu mednarodno slikarsko tekmovanje

Predsednik pripravljalnega odbora je odv. Devetag

V teku so zadnje priprave za še sto tekmovanje v sodebnem prehodu, ki bo 25. avgusta v Števerjanu. Pripravljalni odbor letos vodi deželni odbor za zdravstvo odv. Devetag, predsednik pokrajinske zveze poskoskih likovnih umetnikov (APAI), ki je pripravila spremembo statuta, po katerem ne bi imeli pravice sodelovanja na tem slikarskem tekmovanju samo slikarji Furlanije-Juljske krajine, ampak tudi umetniki sosednjih držav, se pravi Slovenije in Korške. Ustrezan sklep bo pripravljalni odbor sprejel verjetno že zelo kmalu, vendar bi bilo umestno na tem mestu že sedaj zapisati, da se je odv. Devetag že pred časom zavezal za razširitev kulturnega in umetniškega sodelovanja, ki je obrodilo koristne sadove v stikih ob meji ter medsebojnem spoznavanju in razumevanju.

V zadnjem času je večje število ustanov pristalo na nakup slik, da bi v takšni obliki prispevale sredstva za nagrade slikarje. Tako so se za nagrade odločile občina Gorica, pokrajinska turistična uprava, Hranilnica, ustanova za kulturno-umetniške manifestacije v Gorici; za nagrade bo prispevala tudi dežela.

Slikarsko tekmovanje, ki je bilo vedno doslej zadnje nedelje v avgustu, bo v Formentinjem vavku v Števerjanu, da bi se slikarji kakor tudi ostali udeleženci manifestacije kar najbolje počutili.

V OKVIRU PROGRAMA KULTURNIH IZMENJAV

Orkester Slovenske filharmonije bo v sredo imel koncert v Vidmu

Dirigiral bo Bogo Leskovic - Na programu bo Dvorakov koncert za čelo in orkester in Rossinija »Stabat mater« za soliste, zbor in orkester

V sredo, 10. julija ob 21.30 bo v salonu furlanskega parlamenta na videmskem gradu gostoval orkester Slovenske filharmonije iz Ljubljane pod vodstvom dirigenta Boga Leskovića s sodelovanjem celista Cirila Škerjancja, sopranistke Nade Vidmar, altistke Milke Etimove, furlanskega tenorista Ar-

duina Zamara ter japonskega basista Kunikaza Ohashija.

Gostovanje Orkestra Slovenske filharmonije na furlanskem prestolnici je organiziral odbor za kulturne izmenjave, kateremu predseduje predsednik videmske pokrajinske uprave odv. Vincio Turillo in sodi v obsežen program prireditve za l. 1968, ki ga je pripravil odbor. Program koncerta bo v prvem delu Obseg Dvorakov Koncert za čelo in orkester Op. 104, v drugem delu slovito Rossinijev »Stabat mater« za soliste, zbor in orkester. S tem delom bo ljubljanski orkester postal skladatelj ob 100-letnici njegove smrti.

Slovenska odličnjaka

Andreina Tomšič

Diego Marvin

Objavljamo še dve fotografiji učencev slovenskih srednjih šol v Gorici, ki so zaključili šolsko leto s poprečno oceno osem. Diego Marvin iz Standreža je z odliko opravil malo maturo, Andreina Tomšič iz Standreža pa je z odliko izdelala prvi razred enotne srednje šole; obema naše čestitke.

Pred nekaj dnevi so predstavniki sindikatov CGIL, CISL in UIL sklenili ločeno pogodbo z veleposredstvom Satca-Angoris iz Krmina, na podlagi katere bodo od 1. julija t. l. povišane plače za 3 odstotke; poleg tega so odobrili vrsto drugih sporazumov manjše vrednosti. Poviške bodo ukinili po sklenitvi pokrajinske delovne pogodbe, če bo ta dolocila večje poviške.

Prav v teh dneh so imeli predstavniki CGIL in CISL razgovore s pokrajinskim odborom za osebe, da bi tudi na kmetijskem posvetu goriske umolabolnice izboljšali plače kmetičkim delavcem, ki so tam zaposleni.

Šolska knjižnica odprta ob četrtkih

Dijaška šolska knjižnica na slovenski enotni srednji šoli v U. Randaccio je odprta vsak četrtek od 10. do 12. ure.

V preteklem juniju so gorški mestni stražniki prisodili 563 glob, med katerimi se nanaša velika večina na prekrške cestno-prometnega značaja. V istem mesecu so polovili 17 psov.

Trčenje mopedistov

Dve osebi sta se večer laže ranili pri trčenju med mopedoma, do katerega je prišlo v U. S. Lorenzo in Selva na križišču v U. Pitacco. Mopedista, 50-letni tesar Benedetto Mauri s Stare istrske ceste 27, in 18-letni natakator Drago De Bernardi iz U. Greta 15, sta se zaradi trčenja prevrnila na cesto ter se laže ranila. Z rešitvijo avtomobilom so ponesrečenca odpeljali v splošno bolnišnico, kjer so Mauriju ugotovili rani po temenu in na nosu ter udarce po levi roki in desnem kolenu. Pridržali so ga na nevrokirurškem oddelku, kjer se bo zdravil 8 dni. De Bernardiju, ki se je potolkel po udih, so nudili prvo pomoč; okrevajo v 6 dneh.

Požar v skladišču odpadkov na Krmenki

Silovit požar je izbruhnil pred nekaj dnevi v skladišču odpadnega blaga na Krmenki pri Dolini. Mlad mož, ki je v njem spal, se je opekel po roki in se je s prevelikim zatečjem v bolnišnico, kjer so mu nudili prvo pomoč.

Požar v U. Grabizlo

Prejšnjo noč je zaradi kratkega stika nastal požar v U. Grabizlo 2, kjer je skladišče podjetja s pralnim praški. Ogenj je uničil nekaj desk, pisalno mizo s pisalnim strojem in pisarniške potrebščine. Škodo cenijo na okoli 600.000 lir. Oškodovanec je trgovski zastopnik Ermanno Vunovich, lastnik poslopja, v katerem je skladišče, pa Ermanno Pecorari.

Gasilci so odšli na kraj požara kmalu po polnoči, delo pa so opravili do druge ure čez polnoč.

S prihodnjim tednom bo družba Ribz uvedla trikrat tedensko avtomobilske zveze Gorica - Abano Terme - Salsomaggiore; avtomobus bo odpravil iz Gorice ob ponedeljkih, sredo in petkih. Za vse podrobnosti je na voljo urad podjetja.

ENOTNI POLETNI URNIK sta uvedla urada SKGZ in Kmečke zveze, Ascolijeva ulica; do konca avgusta bosta odprta od 7.30 do 13.30.

Jugoslovanska žrtev prometne nesreče

Na križišču U. Terza Armata in U. Vittorio Veneto je večer ob

Ob zaključku šolskega leta so otroci slovenskega vrta v U. Croce v Gorici pripravili razstavo svojih del na skupni razstavi vseh vrtec kakor tudi na samostojni razstavi v svoji učilnici. Razkazali so vrsto zanimivih ročnih del, napravljanih s kitom, papirjem in podobnim, s katerim so pokazali dokajšnjo spretnost in tudi iznajdljivost. Na liki del razstave s otroki in vzgojiteljico

PISMO SKUPINE ŠTEVERJANCEV

Zakaj so odložili asfaltiranje ceste Bukovje-Jazbine-Plešivo

Pokrajinski odbornik Waltritsch pojasnjuje, da je do odložitve prišlo zato, ker je delo prevzela država

Spoštovani urednik,

V Vašem in tudi v drugih časopisih smo v zadnjem času brali, da so odložili za napovedano asfaltiranje ceste Bukovje-Jazbine-Plešivo, za katero je bil baje že nakazan denar s strani države in pokrajine. Ker smo uporabniki te ceste na Valerischi že računali z asfaltnim traktom v tem letu, Vas prosimo, da nam to zadevo obravložite.

(Skupina Števerjancev)

V zvezi s tem pismom, ki smo ga dobili pred nekaj dnevi, smo se obrnili na pokrajinskega odbornika Waltritscha, da bi nam stvar razložil. Dal nam je sledečo izjavo: »Leta 1965 je bil odobren v državnem svetu zakon o turističnih cestah, na podlagi katerega je dežela 80 odstotkov denarja, ki je potreben za modernizacijo cest. Za potrebe goriske pokrajine smo o. d. dežele dobili v letu šestih let (od 1965 do 1970) okrog 750 milijonov lir, s katerimi bomo zadostili skoraj vsem potrebam na Goriskem. Izdelava prednostne lestvice za ureditev cest in njihovih načrtov spadata v delokrog pokrajine. Ožji odbor je leta 1965 podrobno izdelal načrt, ki so ga sprejeli vsi pokrajinski svetovladi. Izmed glavnih cest v tem šestletnem načrtu je bila medobdinska cesta Bukovje-Jazbine-Plešivo (z odseki proti Mošici, Koprivi in vipoškemu bloku) ter naprej do ceste Krmin-Dolenje. Delo naj bi stalo približno 200 milijonov lir in denar smo že imeli na razpolago v proračunih iz let 1967 in 1968. Poskrbljeno je bilo tudi za dvajset odstotkov, ki bi jih morale dati občine, saj je le to notranje ministrstvo izdalo posebnimi nakazili 20 milijonov pokrajini in nekaj manj kot 15 milijonov trem prizadetim občinam. Te bi morale prispevati za to cesto zelo majhne vsote.

»Največ bi bilo ugodeno s tem načrtom Števerjanski občini in njenim prebivalcem, saj bi asfaltirana cesta vezala Bukovje z Valerischi in Jazbinami. Pokrajinski tehnični urad je to pomlad načrt izdelal, cesta bi bila povsod široka najmanj štiri in pol metre (torej tudi na odseku pred Jazbinami, kjer je sedaj zelo ozka) in morda bi bili začeli z deli že v jesen. Najkasneje pa bi bila cesta končana v priložni pomladi, kot številne druge ceste turističnega značaja.

»Tik pred volitvami pa je vlada priznala celotnemu brisrskemu področju status zaostalega področja (zona depressa). S tem je prevzela država vsa javna dela na tem področju. Tako je tudi to cesto, za katero je vlada nakazala 300 milijonov lir, torej 100 milijonov več kot je bilo določenih s strani države.

»Kakšne spremembe so nastale tem? Pokrajinska uprava je odločila, da se skoraj dokončani načrt cesti denar zaenkrat preusmeri na druge ceste turističnega značaja, za katere pa mora se na

praviti načrte. Povečana vsota, ki bo na razpolago za to cesto, bo morda dovolila, da bo cesta širša in modernejše speljana, zlasti v njenem nižnjem delu, to je na področju Prevala, kajti malo verjetno je, da bi cesto po števerjanskih klanjih kaj spremenili. Morda bo do omiliti kak hud ovinek takoj na njenem začetku pri Bukovju. Pozitivna stran vladnega finaniranja je v tem, da bo cesta morda širša, in da bo vse stroške za njeno gradnjo prevzela država. Občina pri tem ne bo nosila nobene stroške.

»Negativna stran vladnega posega pa je v tem, da je gradnja ceste odložena. Deželni denar in načrti so že bili na razpolago in bi bila cesta končana spomladi 1969. Državni denar pa je šel v proračun leta 1970. Treba bo ponovno izdelati vse načrte (pokrajinska uprava ima to že v načrtu), a dela se bodo križala z nujnostjo let, da se avto cesto do jugoslovanske meje. Potrebno bo nadalje iskati možnost, da bi z deli začeli že pred letom 1970 ali v tistem letu, kar obstaja nevarnost, da se vse zavleče še za kakšno leto. Na drugi strani pa bo morala števerjanska občina še leto ali več z lastnim denarjem vzdrževati sedanjno prašno in blatno cesto.

»Vladna odločitev in visoko deželno nakazilo sta torej prinesla za naše Brice pozitivne in negativne posledice. Kaj bi bilo in kaj bo zanje boljše, naj sami odločajo.

KINO »IRIS« PROSEK

Predvaja, danes, 6. t. m. ob 19.30 barvni film:

come avere le chiavi di ogni camera e potersi entrare invisibili in ogni momento del giorno e della notte...

intrighi al GRAND HOTEL

TECHNICOLOR

CATHERINE SPAK - KARL MALDEN - MELVYN DOUGLAS - RICHARD CONTE

MICHAEL RENNIE - KEVIN MCDONALD - MICHELE BERGON

SPLETKE V GRAND HOTELU

ŠPORT ŠPORT ŠPORT ŠPORT ŠPORT ŠPORT ŠPORT ŠPORT ŠPORT ŠPORT

DRŽAVNO ATLETSKO PRVENSTVO V TRSTU

Včeraj so oddali prvih šest naslovov višina: Schivo 209 cm, 100 m: Preatoni 10''4

Prvaki so še: Bernardini (kladivo), Ferrini (disk), Gentile (daljina) in Ambu (10.000 m) - Dobra organizacija - Maloštevilo občinstvo - Danes bodo podelili 11 naslovov - Danes začetek tudi v ženskih disciplinah

Na občinskem stadionu P. Grezar v Trstu se je začelo včeraj jutraj letošnje državno atletsko prvenstvo. Jutraj so izvedli samo predteke na 100, odpadli pa so predteke za proge 400 m čez ovire in 800 m zaradi manjšega števila atletov.

V prvem dnevu je prišlo do same enega velikega presenečenja. V metu kladiva ni zmagal Urandino, temveč Bernardini. Skok v daljino in met diska sta bila izredno slaba, v skoku v višino pa je Schivo premagal državne rekorde.

Organizacija tekmovalja je bila razmeroma dobra, občinstvo pa se žal ni odzvalo v takem številu kot bi se moralo za državno prvenstvo.

MET KLADIVA
V tej panogi smo doživeli eno največjih presenečenj prvga dne prvenstva. Urandino, ki je prav pred kratkim dosegel državni rekord in dobro formo nato potrdil tudi z rezultatom 64,50 je metal pod svojim povprečjem in se je s 60,80 uvrstil šele na drugo mesto, za Bernardinijem, ki je dosegel pravo formo v najboljšem trenutku. Tehnično rezultata prvih dveh ne pomenita mnogo, Urandino pa je posebej razočaral, ker na tekmovalju, na katerem je imel tolikšno prednost, ni znal obdržati mirnih živcev. Videmčan včeraj to je bil v zadnjih dneh v slabši formi, vseeno pa bi lahko na skoraj domačih tleh dosegel nekaj več. Bil je četrti s skromnim metom nekaj nad 55 m.

Rezultati:
1. Bernardini (CUS Roma) 61,22
2. Urandino (Fiamme gialle) 60,80
3. Sabbadini (Vallesport Pad.) 57,48
4. Vecchiato (Carabinieri) 55,34

100 M
Po zmagah treh favoritov v polfinalih je Preatoni v finalu potrdil, da trenutno nima resnih nasprotnikov v Italiji. Ze po startu je imel nekaj prednosti, ki jo je nato še povečal in je zmagal s skoraj dvema metroma prednosti. Borba za drugo mesto je bila izredno izenačena. Giannattasio je za las prehitel klubskega tovariša Simonelli, čeprav je izgledal, da je bil slednji za nekaj centimetrov drugi. Blizu obeh finančnih

narodnim povprečjem, je pa po domačih rezultatih dokaj izenačen. Po vsej verjetnosti bo naslov prvaka odnesla mlada Pravadelli iz Verone. Dobro uvrstitev lahko dosegne tudi Videmčanka Cogoli, ki že vrsto let nastopa v Turinu.

Favoritje: Pravadelli, Fancello in Mion.
400 M ZAPREKE
Po času 51''8 je Frinolli dokazal, da lahko dosegne v finalu tudi manj kot 51''. Prvo mesto ima vsekakor zagotovljeno. Na podlagi rezultatov v polfinalu, bi moral biti drugi Ballati, ki je z lahkoto dosegel 53''.
Favoriti: Frinolli, Ballati in Giordani.

800 M
Za prvo mesto bi se morala boriti Del Buono in Arese. Ker poškodovani Bonetti ni nastopil ima lepe možnosti za tretje mesto Boriello.
Favoriti: Del Buono, Arese in Boriello.
200 M ŽENSKO
Ker Maria Vittoria Trio ne bo mogla nastopati tudi v tem tekmu zaradi skoka v daljino ima največ možnosti za uspeh Donata Govoni. Na boljša mesta bodo računale tudi Luisa Cesari, Poggiopolini, Iala, Stoppa in še katere druge. Solidno uvrstitev bi lahko dosegla tudi Tržačanka Rossi.
Favoritje: Govoni, Poggiopolini in Iala.

HOJA 10 KM
Olimpijski prvak Pamich verjetno ne bo imel problemov z osvoboditvijo prvga mesta. Za ostale kolajne bi se morali boriti predvsem De Vito, Visini, Sgardello in Nigro.
Favoriti: Pamich, Visini in De Vito.
STAFETA 4x100 M
Najbolj popolno postavo imajo Fiamme gialle, nevarna pa bo tudi Snia Varedo s Preatonijem.
Favoriti: Snia Varedo, Fiamme gialle in Fiat Torino.

MET DISKA ŽENSKO
Panoga, ki je pod oblačnim med-

STEFAN OLIVIER

NOVI ŠEF

[74.]

Ana, je pomislil Neugebauer, nenadoma gre samo za paciente. «Menite, da bi to zmanjšalo njih zaupanje?»
«Tako je. Vidim, da se razumeva.» Dr. Scholz je bil že živahniji. «O tem, da dr. Feldhusen ni bil pravi mož na pravem mestu, ni dvoma. To je, žal, dokazano. Vi ste to ugotovili že takoj v začetku in - no - napravili svoje zaključke. Pri vsem tem pa je bil osebnega velikega spoštovanja vreden mož in - je - lahko tako rečem - kljub resnim razlikam v raznih mnenjih - o vas kot zdravniku vedno govoril z najglobljim spoštovanjem.»

«Zelo lepo,» je pripomnil Neugebauer. Kaj je ima za bregom? je pomislil.

«Da, seveda,» je nadaljeval dr. Scholz, «kot ste pravilno pripomnili, je zaradi tega dogodka zaupanje pacientov v nevarnosti, da - ah...»

«Da, zaupanje lahko pade.»
«Točno. Lahko pade. Zlasti, če bi nekateri krogi oziroma ustanove, ki imajo interes, da take dogodke izkoristijo za senzacije... na primer časopisi, da...» Dr. Scholz se je okajšal in si z robcem obrišal ušnice. Ko je videl, da ga Neugebauer pazljivo opazuje, se je vznemiril. «Rad bi, da je spet začel, mislim, da sem kot začasni šef oddelka odgovoren... saj veste...»

Neugebauer je sedaj vedel, za kaj gre. Dvignil je roke in preknil dr. Scholza. «Zdaj pa govoriva čisto odkrito, doktor,»

strajnikov je bil tudi Roscio, za katerega 4. mesto ni poseben uspeh.

Rezultati:
1. Preatoni (Snia Varedo) 10''4
2. Giannattasio (Fiamme gialle) 10''6
3. Simonelli (Fiamme gialle) 10''6

MET DISKA
Brez Simeona je bil met diska na nizki ravni. Samo trije atleti so presegli 50 m, zmagal pa je eden izmed favoritov Ferrini z 52,24. Drugi je bil Mancinelli, tretji pa De Vincintis. Oba sta komaj presegla 50 m, medtem ko so vsi ostali tehnično popolnoma razočarali. Asta, ki je bil tudi med favoriti v tej panogi ni nastopal.

Rezultati:
1. Ferrini (Carabinieri) 52,24
2. Mancinelli (Carabinieri) 50,80
3. De Vincintis (Ascoli Pic.) 50,64

SKOK V VIŠINO
Odnosno najboljša panoga prvga dne. Trije atleti so že v prvem poskusu premagali 203 cm, bivšemu rekorderju Azzarzu pa je skok uspel šele v tretjem. Pri 209 so se za vse začele težave. Prvi je letvico na 209 preskočil mladi Schivo, v tretjem poskusu pa je uspel podvigi tudi državnemu rekorderju Crosi. Drovandi in Azzarzo sta izpadla. Letvico so postavili na višino državnega rekorda 212 cm.

Potem, ko je Crosa zgrešil tudi tretji poskus, da bi rekord izenačil in je imel Schivo tako zmago že zagotovljeno je tretji poskus izkoristil z naskokom na 213 cm, ki mu pa ni uspel. Drovandi, ki je na državnih prvenstvih že trikrat presenetil najboljšje je bil tretji. Schivo je skupno z zmago dosegel tudi olimpijsko normo.

Rezultati:
1. Schivo (Fiamme gialle) 209 cm
2. Crosa (Carabinieri) 209 cm
3. Drovandi (Carabinieri) 206 cm

SKOK V DALJINO
Skok v daljino se je razvil sam v zadnji seriji skokov. Vse do petega skoka je vodil s skromnim 7,29 Martinotti. V zadnji seriji je Martinotti popravil svoj rezultat s 7,31, prvo mesto pa mu je odvzel Rollandin s 7,33. V zadnjem skoku je Gentile posprevil vse s 7,39 in tako zmagal v panogi, kjer morda naslova ni pričakoval. Tehnično je bila ta panoga skupaj z diskom in kladivom najslabša v prvem dnevu prvenstva.

Rezultati:
1. Gentile (CUS Rim) 7,39
2. Rollandin (Cogne Aosta) 7,33
3. Martinotti (Riccardi) 7,31

TEK NA 10.000 M
Takoj v začetku je potegnil De Palma, Ambu pa ga je v svojo glavino kmalu dohitel. De Palma in Ambu sta nato kmalu pridobila veliko prednost. Skoraj vedno je vodil De Palma v zadnjem krogu pa ga je Ambu z izrednim hitrim finišem v zadnjih 100 m prehitel za približno 7 m. Tretji je bil Giancaterino. Miani iz Trsta v tej panogi ni nastopil, ker ni imel dovolj sredstev za investiranje na progi 5000 m.

Rezultati:
1. Ambu (Snia Varedo) 30'05''2
2. De Palma (CUS Bari) 30'06''
3. Giancaterino (Esercito) 30'30''6
V predtekkih je omembe vredno samo rezultat 51''8 evropskega prvaka Frinollija v prvem polfinalnem tekmu na 400 m z ovrkami. Od ostalih, ki so se uvrstili v finale v štafeti 4x400 m izgleda Snia Varedo skoraj nepremagljiva. Danes se bo državno prvenstvo

je prijateljsko povzel. «Bojite se, to hočete povedati, da bi lahko, ker me je Feldhusenova smrt v obeh javnosti oprala madeža, skušal sam sebe nekoliko olajšati in bi zato povedal o kakšnih zanimivih skrivnostih te ustanove. Ali je tako?»
Tenka koža, ki je pokrivala dr. Scholzove lične kosti, se je lahko pordečila. «Ni tako, kot bi...»

«Dobro,» je rekel Neugebauer, «vsa strah je popolnoma brez podlage. Tudi jaz mislim, da zaupanja pacientov ni treba po nepotrebnem vznemirjati. Dovolj stvari se zgodi v naši plemeniti poklicni družini, ki jih ni mogoče zmolčati - to da mene osebno ne zanima nobena več.»

«Toda na vas se bodo obrnili, dr. Neugebauer.»
Neugebauer si je prižgal cigareto. «Takrat se bom spomnil, na vašo glavno babico, na sestro Theo. Thea ni samo sposobna ženska, ampak tudi pametna, dr. Scholz. Do nje bodite - spoštljivi.»

«Da, zelo,» je zmedeno rekel Scholz, «ali je bila tudi ona vpletena v tisto zadevo?»
«Ne, samo neposredno. Toda vedla se je odlično, dr. Scholz. - Ničesar ne bodo izvedeli.»
«Oh, oprostite,» se je oglasil Scholz, še vedno je bil nekoliko zbehan. «Seveda nisem mislil, da... no, prepričan sem, da me razumete, kaj mislim.»

«Natanko,» je odvrnil Neugebauer.
Scholz se je pomiril. Naslonil se je na stol in postal kar zgovoren. Povedal je cele stavke, ne da bi se moral odkašljati. Govoril je o svojem študiju, družini, otrocih. Neugebauer ga je poslušal. Mož je končno čisto spodoben. Rad bi postal šef, je mislil. Lahko bi ukrenili še kaj slabšega - naj mu sveti dobra zvezda!

Potem je vstal in Scholz ga je spremil do vrat. «Nekaj sem vas pozabil vprašati,» je dejal, ko je Neugebauer prijel za ključko, «kaj pa sedaj delate? Ali ste dobili kaj stalnega?»

Neugebauer se je nasmehnil: «Verjemite ali ne: namera-

nadaljevalo s predtekmovanji ob 9. uri. Popoldanski del sporeda, ki bo vseboval 11 finalov, bo začel ob 17.45.

Ostali rezultati iz polfinalov:

1. skupina: 1. Preatoni 10''4; 2. Simonelli 10''6.
2. skupina: 1. Roscio 10''5; 2. Sguazzero 10''6.
3. skupina: 1. Giannattasio 10''7; 2. Claudi 10''8.

800 M
1. skupina: 1. Boriello 1.52''6; 2. Del Buono 1.53''1; 5. Bramuzzi (Libertas Videm) 1.54''9.
2. skupina: 1. Arese 1.54''3; 2. Pozzi 1.54''8.
3. skupina: 1. Tubaldi 1.56''3; 2. Carabelli 1.56''3.

400 OVIRE
1. skupina: 1. Frinolli 51''8; 2. Ghiduzzi 54''4.
2. skupina: 1. Ballati 53''; 2. Mazzi 53''7.

TENIS

Avstralec Rod Laver tretjič prvak Wimbledona

Svojega rojaka Rocha je premagal z odlično igro s 3:0

Avstralec Rod Laver je že tretjič zmagal na mednarodnem odprtem teniškem turnirju v Wimbledonu. V finalu moških posameznikov - v katerem sta bila ob nastopajočca igralca profesionalca - je premagal svojega rojaka Tonyja Rocha s 3:0 (6:3, 6:4 in 6:2).

Pred tem je Laver zmagal v Wimbledonu dvakrat kot amater, in sicer v letih 1961 in 1962. Njegova tretja zmaga je bila ista in neoporečna. V tem srečanju, v katerem sta bila oba nasprotnika levičarja, je bilo takoj opaziti boljšo tehniko in večjo moč kosačnega zmagovalca. Tako se je zgodilo prvič po tridesetih letih, da je uspešno istemu igralcu trikrat zmagati na tem turnirju. Pred njim je bil trojni wimbledonski zmagovalec Anglež Fred Perry, ki je zmagal v treh zaporednih letih 1934, 1935 in 1936.

Srečanje med Laverjem in Rotherjem je potrdilo, da je Laver trenutno res lovar št. ena svetovnega tenisa. Bitka med obema nasprotnikoma je bila v bistvu bitka servisov. V začetku so bile sile na obeh straneh mreže razporejene se precej enakomerno. Nato pa je Laver s silovitimi servisi uklonil

Ogledal smo si zemljišče, ki se ogledal zemljišče, ki se ogledal kontovski športniki preurejajo v športno igrišče. Takoj za domačo društveno gostilno smo zagledali skupino fantov in mož, ki so se potili od dela. Kopali so, nakladali zemljo in gručo na tovornjak, prenašali težke kamne, skratka: bili so v polnem delu.

«Veste, že dolgo smo čutili, da je naša mladina preveč zanemarljiva glede splošne dejavnosti; ugotovili smo tudi, da je precej naših fantov po drugih klubih, ker pač nimajo svojega. Pa smo rekli: kaj bi ne bilo bolje, da bi igrali za domače barve?» «Gotovo so vas tudi uspehi na 10. slovenskih jubilejnih igrah spodbudili k delu, kaj ne?»

«Vsekakor! Kontovel je dosegel nekaj dobrih uspehov: v nogometu, plavanju itd. Seveda da so nam dali ti uspehi novega poguma.»
«In začeli ste misliti na ustanov-

val sem prositi za izpraznjeno mesto šefa zdravnika - a našel sem nekaj boljše: ginekološko bolnišnico v Kharubehu. Osemdeset postelj. Polnopravna samostojna. Moderna klinika - in nobenega zdravstvenega oddelka.»
Dr. Scholz besede ni razumel.

«Kharubeh,» je nadaljeval Neugebauer, «to je mesto v Saudovi Arabiji. Precej daleč na jugu. Tudi ni posebno znano. Na svidenje, dragi kolega. Želim vam vse najboljše.» V tajništvu je vedro pomahal gospodični Rieck, prav tako kot - Feldhusen.

Zima je bila zgodnja, siva, mrzla, brlji so severovzhodni vetrovi. Zavijali so po mestnih ulicah in se zaganjali v dvorišče sodne palače, kakor da hočejo zaokreniti večno pot pravice.

V sodni dvorani 111 so se poslušalci ozirali na dva obtožena, ki sta čakala na sodbo: na zatožni klopi sta sedela dr. Werner Warzin in Brigitte Leonard. Proces ni bil senzacionalen, toda občinstvo je prišlo na svoj račun. Mladi ginekolog, ki je prišel navzkriž s kazenskim zakonikom, in njegova prijateljica in sokrivka sta priskrbeli dovolj gradiva za večerne pogovore.

Dr. Warzin, pegastega obraza, je bil čisto privlačen mož. A celo on, tak kot je bil, je napravil napaden korak. To ga je nekoliko opravičevalo. Bledo, temnolaso dekle, s solzami v očeh, je skušalo vse čas razprave prevzeti krivdo nase. Toda zakon je bil neizprosna. Pravici je bilo treba dati zadostne, čeprav je šlo za izobraženega moža. Kaj oba sedaj mislita? Dva, ki sta se nekoč ljubila.

Warzin je sedel neigibno, mimo skoraj povsem plešaste glave advokata je gledal v košček papirja, ki ga je na tleh pustila snalžka. Bal se je, samo bal. Na procesu je

(Nadaljevanje sledi)

TOUR DE FRANCE: 8. ETAPA

Francoz Samin izključen zaradi uživanja poživil

Vožnja osme etape je bila kljub dežju hitra

Dogodek, ki je razburkal vode osme etape ni bil nič v zvezi z današnjo vožnjo. Mnogo prahu med tekmovalci in vsemi, ki spremljajo dirko je namreč povzročila vest, da je vodstvo tekmovalja izključilo člana francoske A ekipe Joseja Samina, ker je zdravniški pregled ugotovil, da je ta kolekar med vožnjo v sredo jemal poživila. Tada so ga izmed stotih vozačev izzrebali med tri kolekarje, ki jih vsak dan pregledajo, če niso jevali sredstev za dopiranje. Zdravniški pregled pa je bil pozitiven in tako Samin ni bil izključen iz Toura, ampak se tudi 30 dni ne bo mogel udeležiti nobene druge tekmovalja, kot u določajo pravila za podobne primere.

Osma etapa drugače ni prinesla nobene novosti, razen te, da so kolekarji pretežen del poti prevzeli v - dežju.

Poskusov pobegov je bilo tudi danes več, čeprav je bila vožnja (kljub dežju) dokaj hitra, saj so kolekarji že v prvi uri vožnje opravili nad 45 km.

Nevarnejši pobeg sta sprožila Vianen in Schitz pri 170 km, vendar ju je glavina po 30 km nasledovanja ujela, tako, kot tudi vse druge podjetnejše kandidate za pobeg. Potem, ko je 5 km pred ciljem podoben podvig spodletel tudi Dentiju se je vsa glavina enotna predstavila pred ciljem. V gneči je bil Van Rieckehen najhitrejši, Bitossi pa si je s tretjim mestom ohranil vodstvo na lestvici po točkah.

ETAPNA LESTVICA
1. Daniel Van Rieckeghem (Bel. A). 223 km dolgo po poti od Nantesa do Royana je prevozil v 5. urah in 25''28'', s povprečno hitrostjo 41,114 km na uro.
2. Jan Janssen (Niz.).
3. Franco Bissini (It.).
4. Leman (Bel. B).
5. Vianen (Niz.).
6. Godefoot (Bel. A).
7. Van Den Bergh (Bel. B).
8. Desvages (Fr. C).
9. Wright (VB).

SKUPNA LESTVICA
1. VAN DEN BERGHE (Bel. B) 43:45''17''
2. Guyot (Fr. A) z zaost. 2'29''
3. Genet (Fr. A) 3'27''
4. Den Hartog (Niz.) 3'36''
5. In't Ven (Bel. A) 3'45''
6. Ducas (Fr. B) 3'54''
7. Elorza (Sp.) 3'57''

Jutri pa bodo tri zmagovite ekipe odigrale turnir po sistemu «vsak proti vsakemu» in bodo torej tudi na sporedu tri tekme. Povratnih srečanj seveda ne bo. Vse tekme bodo odigrali na dva dobojena seta. Ekipe, ki se bo jutri uvrstila

8. Schiavon (It.) 4'03''
9. Chappelle (Fr. B) 4'08''
10. Passuello (It.) 4'11''
Danes bodo vozači počivali.

DIRKA PO JUGOSLAVIJI

Italijan Primo Mori zmagal v 7. etapi

V 7. etapi kolesarske dirke Po Jugoslaviji od Cetinja do Ivangrada (193 km) je zmagal Italijan Primo Mori s časom 5:13'24''. 2. mesto je zavezal Imperatore Fusar (It.) 5:13'34''. 3. pa je bil Demel (Polj.) 5:14'38''. Najboljši Jugoslovani bili 6. s časom 5:14'59''. Na skupni lestvici vodi po 7. etapi Rudi Valencic s časom 22:57'04''. 2. je Goesta Pettersson (Šved.) 22:57'42'', 3. Savteu (Bolj.) 22:58'49''.

ODBOJKA

Drevi v Nabrežini finale promocijskega prvenstva

V Nabrežini se bo drevi začel želeti finalni turnir moške promocijske lige, na katerem se bo šest ekip potegovalo za prvo mesto, ki bo zmagovalcu turnirja omogočilo v prihodnji sezoni vstop v D ligo.

Drevi bodo odigrali tri izločilna srečanja, na katerih bodo nastopile naslednje šestere: ASCA, ACEGAT, Sokol, Breg, AUDAX, Ricreatorio, Aurora in Kennedy. Zadnji dve sta iz Furlanije, Audax iz Gorice, prve tri pa s Tržaškega.

Drevi bodo tak pred začetkom srečanj izbrali nasprotnike (brez nasilovne skupin). Zmagovalec vsakega srečanja si bo priboril pravico do nastopa v juturnjih srečanjih, porazenec pa bo takoj izločen. Tako bodo drevi opravili tri srečanja.

Jutri pa bodo tri zmagovite ekipe odigrale turnir po sistemu «vsak proti vsakemu» in bodo torej tudi na sporedu tri tekme. Povratnih srečanj seveda ne bo. Vse tekme bodo odigrali na dva dobojena seta. Ekipe, ki se bo jutri uvrstila

D ligo. Finalni turnir moške D lige v Nabrežini organizira domače športno društvo Sokol.

DOMAČI ŠPORT

DANES

Sobota, 6. julija

ODBOJKA

Ob 20.30 v Nabrežini
Deželni finale moške promocijske lige z udeležbo Sokola iz Brega

...

JUTRI

Nedelja, 7. julija
Ob 8.30 v Nabrežini
Deželni finale moške promocijske lige

Moška D liga
Ob 10. uri v Zgoniku
KRAS - OLIMPIJA

Ob 10. uri v Trstu
BOR - CSI FRIULI

Zjutraj v Kočevju
Gostovanje ženske ekipe Breg

NOGOMET

Zjutraj v Kočevju
Gostovanje članske ekipe Breg

SPORTNO DRUŠTVO BREG

sporoca udeležencem izleta v Kočevje, da bo vrstni red odhodov avtobusov sledeč: (v oklepaju vodje avtobusov)

St. 1 - Odohod iz Boljuna ob 5. uri (Ota Drago)

St. 2 - iz Boljuna ob 5. uri (Kuref F., Slavec V.)

St. 3 - od Domja ob 4.45, Boljunc 5. uri (Cefuta Anton)

St. 4 - iz Rimanj ob 5. uri (Krašovec Nereo)

St. 5 - iz Rimanj ob 5. uri (Komar Silvester)

St. 6 - iz Boršta ob 5. uri (Rapotec Franko)

St. 7 - iz Doline ob 5. uri (Kojančič Voljo)

St. 8 - iz Doline ob 4.50. Krogle ob 5. uri (Kuref Rino)

St. 9 - z Barjere (Trst) ob 4.45. Kolonkovec (gostilna «Sordas») ob 5. uri (Kuref Miran)

St. 10 - iz Prebena ob 4.45. Boršt ob 5. uri (Bandi Ne vito, Tul Giordano)

Izletniki naj se za vse druge informacije obrnejo na vodice avtobusov.

Priporočamo točnost!

P. S.